

NB: De toelichting (huidige pagina) is geen onderdeel van het format (volgende pagina).

Toelichting

De uitkomsten van een rijksbreed experiment vormden aanleiding voor het toenmalige kabinet te besluiten dat voortaan bij de voorbereiding van wetgeving dient te worden bepaald of internetconsultatie meerwaarde heeft en een effectieve methode is om doelgroepen van een regeling te bereiken.¹

In de verzamelbrief regeldruk 2011-2015² trekt het huidige kabinet de lijn (dat bij de voorbereiding van wetgeving, en dan vooral bij die regelingen waarbij de methode het meest effectief is gebleken, dient te worden bepaald of internetconsultatie meerwaarde heeft en een effectieve methode is om doelgroepen van een regeling te bereiken) door en neemt nieuwe initiatieven om de overheid transparanter te maken. Of een internetconsultatie over een voorstel wordt uitgevoerd bepaalt een departement met inachtneming van het kabinetsbeleid. Uitgangspunt is dat voorstellen die significante verandering brengen in de rechten en plichten van burgers, bedrijven en instellingen of die grote gevolgen hebben voor de uitvoeringspraktijk via internet worden geconsulteerd, behoudens goede gronden om daarvan af te zien.

Met ingang van 1 januari 2014 worden internetconsultaties op grotere schaal toegepast en worden bij nieuwe internetconsultaties de antwoorden gepubliceerd op de verplichte vragen van het IAK.³ Publicatie van de 7 IAK vragen vindt plaats met behulp bijgaand format. Het ingevulde format moet, als extra document, naast bijvoorbeeld het conceptvoorstel en de toelichting, worden gepubliceerd op de website. Voor het invullen van de vragen kunnen passages uit de toelichting op het voorstel worden gebruikt. Deze informatie kan ook worden hergebruikt bij het indienen van voorstellen bij ambtelijke voorportalen.

Deze informatie kan ook worden hergebruikt bij het [indienen van het voorstel bij ambtelijke voorportalen](#). Bij internetconsultatie geldt het volgende:

- Er wordt gebruik gemaakt van het Word-format op de volgende pagina. Voor het invullen van de vragen kun je passages uit de toelichting op het voorstel gebruiken. Hieronder volgt ook per vraag de toelichting bij het invullen.
- Het ingevulde format moet worden geüpload bij het tabblad "Documenten". Daar worden ook de regeling en toelichting geüpload. De beantwoording van de vragen wordt voorlopig dus in een apart document zichtbaar op www.internetconsultatie.nl.
- Sla het ingevulde format op onder de bestandsnaam "Beantwoording vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)" zodat de publicatie herkenbaar wordt weergegeven.

Toelichting op de vragen

1. Wat is de aanleiding?

Beschrijf de aanleiding voor het maken van het voorstel (bv. het regeerakkoord, besluit van de bewindspersoon, EU-implementatie, toezegging aan de Tweede Kamer, verzoek uit de branche of onderzoeksrapport). Noem de vindplaats van de bron waaruit de aanleiding blijkt.

2. Wie zijn betrokken?

Geef aan welke groepen, organisaties, instanties, personen etc. geraakt worden door het voorstel, hoe deze betrokken zijn bij de totstandkoming van het voorstel (bijv. afstemming, consultatie, advisering) en waarom men betrokken is (bv. kennis van het probleem, betrokken bij uitvoering of handhaving, vertegenwoordiger doelgroep).

3. Wat is het probleem?

Beschrijf hier het probleem dat moet worden opgelost. Welke situatie wordt negatief gewaardeerd of is voor vatbaar voor verbetering?

¹ Kamerstukken II 2010/11, 29 515, nr. 330 ([Kabinetstandpunt IAK 14 april 2011](#)).

² Kamerstukken II 2010/11, 29 515, nr. 333 ([Verzamelbrief regeldruk 19 september 2011](#)).

³ Kamerstukken II 2012/13, 29 362, nr. 224/225 ([Brieven Modernisering van de overheid 12 september 2013](#) en [19 december 2013](#)).

4. Wat is het doel?

Beschrijf het beleidsdoel/de beleidsdoelen. Formuleer doelen waar mogelijk SMART: Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden.

5. Wat rechtvaardigt de overheidsinterventie?

Geef aan welk publiek belang in het geding is en waarom ingrijpen door de rijksoverheid noodzakelijk is. Wat gebeurt er bij niets doen/ongewijzigd beleid (nuloptie)?

6. Wat is het beste instrument?

Geef aan met welk(e) beleidsinstrument(en) het beoogde doel kan worden gerealiseerd en waarom het gekozen instrument – alles afgewogen – de voorkeur geniet. Vermeld de in de afweging betrokken overwegingen omtrent effectiviteit, doelmatigheid, rechtmatigheid, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid.

7. Wat zijn de (neven)gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Beschrijf hier de (neven)gevolgen van het voorstel voor burgers, bedrijven, overheid en milieu. Denk bij gevolgen voor burgers en bedrijven bijv. aan administratieve lasten, toezichtlasten en nalevingskosten en bij bedrijven ook aan markteffecten en concurrentiepositie. Denk bij gevolgen voor de overheid bijv. aan budgettaire gevolgen voor de rijksbegroting, gevolgen voor bezwaar en beroep, toezicht, rechtspraak rechtsbijstand etc.. Gevolgen moeten zo veel mogelijk worden gekwantificeerd (bijv. om hoeveel burgers gaat het, wat zijn de verwachte kosten etc.).

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetiak.nl (klik dan op de tekst "Naar het IAK" in de linker kolom).

1. Wat is de aanleiding?

Op 10 Februari 2020 werd een motie van de Kamerleden Paternotte en Van der Molen (Kamerstukken II, 2019/20, 31288, nr. 822) aangenomen, waarin werd opgeroepen loting toe te voegen aan het selectie-instrumentarium van instellingen voor hoger onderwijs bij opleidingen met een capaciteitsfixus.

2. Wie zijn betrokken?

De koepels voor het hoger onderwijs (VH en VSNU), studentenorganisaties (ISO en LSVb), de Inspectie van het Onderwijs en Studielink, zijn gevraagd input te leveren op het wetsvoorstel uit hoofde van hun functie als uitvoerder (instellingen en studielink), belanghebbende (studentenorganisaties) of toezichthouder (Inspectie).

3. Wat is het probleem?

Op dit moment kunnen studenten voor numerus fixus opleidingen slechts decentraal worden geselecteerd op basis van minstens twee kwalitatieve criteria. Onderzoek toont aan dat dit mogelijk nadelige resultaten oplevert voor bepaalde groepen studenten (o.a. 'Selectie & plaatsing bij numerusfixusopleidingen', juni 2017 – ResearchNed; 'Selectie bij bacheloropleidingen met een numerus fixus en de toegankelijkheid van het hoger onderwijs', juni 2018 – ResearchNed). De kansengelijkheid in het hoger onderwijs staat daarmee onder druk.

4. Wat is het doel?

Dit wetsvoorstel beoogt de kansengelijkheid te vergroten en instellingen voor hoger onderwijs meer ruimte te bieden voor maatwerk. Op die manier kan tevens meer kennis vergaard worden over de effecten van verschillende wijzen van selectie van studenten bij numerus fixusopleidingen.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Onderwijs is één van de kerntaken van de overheid. Het is de rol van de overheid ook in het hoger onderwijs kansengelijkheid voor iedereen te creëren. Dat wordt met dit wetsvoorstel beoogd te bereiken.

6. Wat is het beste instrument?

Op dit moment kent de wet (WHW) een gesloten systeem van selectie. Aanpassing van de huidige situatie door lagere regelgeving is niet mogelijk. Een wetswijziging is de geëigende weg.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Voor aspirant-studenten die kiezen voor een numerus fixusopleiding verandert mogelijk de selectieprocedure. Hetzelfde geldt voor de instellingen voor hoger onderwijs die de selectieprocedures moeten vormgeven. Tot slot zal Studielink als uitvoerder verantwoordelijk zijn voor de communicatie over de resultaten van de selectieprocedure.
Voor bedrijven en het milieu zijn directe noch indirecte gevolgen.